

Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsbolag (prop. 2005/06:196)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2005/06:196 Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag, m.m. Regeringen föreslår att inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag ska kunna ske under motsvarande förutsättningar och på samma sätt som för aktiebolag enligt den nya aktiebolagslagen (2005:551). Förändringarna innebär bl.a. att inlösen kan ske även när majoritetsägaren är en annan fysisk eller juridisk person än ett svenskt försäkringsbolag. Genom ändringarna tillgodoses också bestämmelserna om inlösen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbudanden (Takeover-direktivet) i fråga om försäkringsaktiebolag.

I propositionen föreslås också en ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som innebär att försäkringsaktiebolag även fortsättningsvis ska redovisa egna aktier i nominellt belopp i förvaltningsberättelsen.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 juni 2006. Enligt direktivet skulle ändringarna ha införlivats senast den 20 maj 2006.

Utskottet föreslår att de i propositionen föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2006 och att riksdagen i övriga delar antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag	5
Ikraftträdande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713) med de ändringarna att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms till den 1 juli 2006 samt att i punkt 2 i övergångsbestämmelserna datumet ”den 1 juni 2006” skall bytas ut mot ”den 1 juli 2006”. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2005/06:196 i denna del.

Stockholm den 4 maj 2006

På finansutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Mikael Odenberg (m), Carin Lundberg (s), Sonia Karlsson (s), Kjell Nordström (s), Mats Odell (kd), Agneta Ringman (s), Gunnar Axén (m), Bo Bernhards-son (s), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c), Hans Hoff (s), Cecilia Widegren (m), Yvonne Ruwaida (mp), Tommy Ternemar (s), Gunnar Nordmark (fp) och Siv Holma (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2005/06:196 Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag föreslår regeringen att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen och lag om ändring i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Finansutskottet har till lagutskottet överlämnat förslaget om lag om ändring i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Denna lag är också föremål för ändringsförslag i proposition 2005/06:140 Offentliga uppköps-erbjudanden på aktiemarknaden och i proposition 2005/06:186 Ersättning till ledande befattningshavare i näringslivet som riksdagen ska besluta om under våren 2006. Dessa propositioner behandlas för närvarande i lagutskottet. För att uppnå en lagteknisk samordning mellan förslagen har finansutskottet överlämnat det nämnda lagförslaget till lagutskottet.

Regeringens förslag och lagförslag i de delar som behandlas i finansutskottet återges i *bilaga 1* respektive *bilaga 2*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår vissa lagändringar i försäkringsrörelselagen (1982:713) som innebär att inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag ska kunna ske under motsvarande förutsättningar och på samma sätt som för aktiebolag enligt den nya aktiebolagslagen (2005:551).

Förändringarna innebär bl.a. att inlösen kan ske även när majoritetsaktieägaren är en annan fysisk eller juridisk person än ett svenskt försäkringsbolag. Genom ändringarna tillgodoses också bestämmelserna om inlösen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden (Takeover-direktivet) i fråga om försäkringsaktiebolag.

I propositionen föreslås också en ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som innebär att försäkringsaktiebolag fortfarande ska redovisa egna aktier i nominellt belopp i förvaltningsberättelsen.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2006.

Utskottets överväganden

Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om nya regler för inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag.

Propositionen

Regeringen föreslår att förutsättningarna för inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag ska motsvara de regler som gäller för aktiebolag i allmänhet enligt den nya aktiebolagslagen (2005:551).

Som skäl för detta anför regeringen att det sedan tidigare slagits fast att försäkringsbolag bör lyda under samma associationsrättsliga regler som allmänna företag, om inte avvikelser är motiverade med hänsyn till specifika aspekter som t.ex. skyddet för försäkringstagarna eller den gällande EG-rätten för försäkringsbolag. Regler om inlösen bör därför behållas, och kretsen som kan begära inlösen av minoritetsaktier utvidgas, på samma sätt som för aktiebolag i allmänhet. Detta får till följd att även utländska personer kan begära inlösen eller bli ålagda en lösningsskyldighet. Regeringen anför till detta att minoriteten är lika utsatt, och har samma behov att kunna begära inlösen, oavsett om majoritetsposten innehas av ett svenskt försäkringsaktiebolag eller av någon annan.

Regeringen anför vidare att det inte finns några särskilda skäl för att lösenbeloppet ska prövas, och inlösentvister handläggas, enligt andra regler än dem som gäller för aktiebolag i allmänhet. Reglerna om inlösen i aktiebolagslagen bör därför tas över och föras in i försäkringsrörelselagen (FRL). Detta innebär att det i lagen förs in allmänna principer om fastställandet av lösenbeloppets storlek och mer detaljerade bestämmelser om hur inlösenprocessen ska gå till.

Enligt regeringens förslag förs de nya bestämmelserna in i ett nytt kapitel i FRL (14 a kap.). Avsikten är att tills vidare – i avvaktan på Försäkringsföretagsutredningens slutbetänkande, som väntas i maj 2006 – göra ett så litet ingrepp som möjligt i nuvarande FRL, samtidigt som bestämmelserna ansluter till aktiebolagslagens kapitelindelning och ordningsföljd. De författningstekniska anpassningar som görs ska inte innebära några egentliga skillnader i sak. Regeringen föreslår att termen ”försäkringsaktiebolag” används i FRL i stället för uttrycket ”aktiebolag”, och att lagen bör hänvisa till den definition av ”koncern” som finns i FRL och inte den – väsentligen likalydande – definitionen i aktiebolagslagen.

Dessutom görs ett förtydligande i lagen som gäller s.k. lösenbevis. Lösenbevis lämnas i vissa fall av budgivaren till en aktieägare som överlämnar sina aktier till budgivaren, innan vederlag betalats för aktierna. Lösenbeviset utgör ett bevis på aktieägarens rätt till kommande lösenbelopp och ränta. Bestämmelser om överlåtelse och pantsättning av lösenbevis återges mer fullständigt i den föreslagna 14 a kap. 13 § än i nuvarande FRL, detta i syfte att göra reglerna mer tillgängliga.

Bestämmelser om inlösen av teckningsoptioner och konvertibler tas in i lagen och ansluter till motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen.

Bestämmelserna om kungörande av vissa meddelanden till aktieägare som kan bli aktuella i en inlösentvist skiljer sig åt mellan FRL och aktiebolagslagen, såtillvida att det för publika försäkringsaktiebolags del inte är nödvändigt att i bolagsordningen föreskriva vilken rikstäckande dagstidning som ska användas för kungörande av sådana meddelanden. Därför bör det för publika försäkringsaktiebolags del föreskrivas i FRL att sådana meddelanden ska kungöras, utöver i Post- och Inrikes Tidningar, i en rikstäckande dagstidning.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet ställer sig bakom de av regeringen föreslagna ändringarna i försäkringsrörelselagen. Därmed tillstyrker utskottet proposition 2005/06:196 i denna del.

Ikraftträdande

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att de lagändringar som föreslås i propositionen ska träda i kraft den 1 juli 2006.

Propositionen

Regeringen föreslår att de lagändringar som föreslås i propositionen ska träda i kraft den 1 juni 2006.

Finansutskottets ställningstagande

Av Takeover-direktivets artikel 21 framgår att medlemsstaterna ska sätta i kraft den lagstiftning som krävs för att följa direktivet senast den 20 maj 2006. Behandlingen i riksdagen kommer dock inte att kunna slutföras inom en tidsram som medger ikraftträdande vare sig vid denna tidpunkt eller till den 1 juni 2006. Med hänsyn tagen till den tid som krävs för behandling av regeringens förslag i utskott och kammare kan de föreslagna lagändringarna inte träda i kraft förrän tidigast i slutet av juni 2006. Enligt utskottet bör därför datum för ikraftträdande sättas till den 1 juli 2006.

Som en följd av att datumet för lagens ikraftträdande i övergångsbestämmelserna punkt 1 ändras till den 1 juli 2006 enligt utskottets förslag, föreslås även att motsvarande ändring görs i övergångsbestämmelserna punkt 2 avseende inlösen av aktier enligt äldre bestämmelser.

Redovisning av egna aktier

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag och föreslår att den av regeringen föreslagna ändringen i 6 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag överlämnas till lagutskottet för vidare beredning.

Propositionen

Regeringen uttalar i propositionen att den nya aktiebolagslagen innebär att om ett aktiebolags kapital är fördelat på flera aktier representerar varje aktie en lika stor del av aktiekapitalet, där aktiens andel av aktiekapitalet utgör dess s.k. kvotvärde. Den motsvarande bestämmelsen i FRL föreskriver i stället – med samma terminologi som i den tidigare aktiebolagslagen – att om ett försäkringsaktiebolags aktiekapital är fördelat på flera aktier ska aktierna lyda på lika stora nominella belopp.

När den nya aktiebolagslagen infördes gjordes även ändringar i årsredovisningslagen (1995:1554) som innebär att bolag numera i förvaltningsberättelsen ska ange kvotvärdet för egna aktier, i stället för nominellt värde. I 6 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) finns en hänvisning till reglerna i årsredovisningslagen, som får till följd att samma bestämmelser gäller för försäkringsföretag.

Enligt FRL ska dock aktier i ett försäkringsaktiebolag fortfarande anges i nominellt belopp (dvs. inte som ett kvotvärde), och därför bör upplysningarna i bolagets förvaltningsberättelse även fortsättningsvis avse det nominella beloppet. Regeringen föreslår därför att den hänvisning till bestämmelserna i årsredovisningslagen som finns i 6 kap. 1 § ÅRFL kompletteras med en bestämmelse som innebär att upplysningarna i ett försäkringsföretags förvaltningsberättelse ska avse nominellt belopp.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ändringar i 6 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Denna bestämmelse är också föremål för ändringsförslag i propositionerna 2005/06:140 Offentliga uppköps-erbjudanden på aktiemarknaden och 2005/06:186 Ersättning till ledande befattningshavare i näringslivet som riksdagen ska besluta om under våren

2006 och som båda bereds av lagutskottet. För att uppnå en lagteknisk samordning mellan förslagen bör därför det nämnda lagförslaget överlämnas till lagutskottet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:196 Inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****2.1 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)**

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om försäkringsrörelselagen (1982:713)²
dels att 15 kap. 8–12 §§³ skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 15 kap. 1 och 8 §§ skall utgå,
dels att rubriken till 15 kap. skall lyda ”Frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd”,
dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 14 a kap., av följande lydelse.

14 a kap. Inlösen av minoritetsaktier*Förutsättningar för inlösen*

1 § En aktieägare som innehar mer än nio tiondelar av aktierna i ett försäkringsaktiebolag (majoritetsaktieägaren) har rätt att av de övriga aktieägarna i bolaget lösa in återstående aktier. Den vars aktier kan lösas in har rätt att få sina aktier inlösta av majoritetsaktieägaren.

Bestämmelserna i första stycket och i övrigt i detta kapitel om majoritetsaktieägare i ett försäkringsaktiebolag gäller även den som tillsammans med ett eller flera dotterföretag innehar mer än nio tiondelar av aktierna i bolaget och den vars dotterföretag innehar mer än nio tiondelar av aktierna i bolaget. Finns det flera som uppfyller dessa förutsättningar, skall bestämmelserna i detta kapitel tillämpas enbart på den som är närmast överordnad bolaget.

Med dotterföretag som avses i andra stycket likställs juridisk person över vilken en majoritetsaktieägare som inte är ett svenskt försäkringsaktiebolag utövar inflytande på det sätt som anges i 1 kap. 9 §.

Lösenbeloppet

2 § Om frågan om lösenbeloppet för en aktie som skall lösas in enligt detta kapitel är tvistig, skall lösenbeloppet bestämmas med tillämpning av andra–fjärde styckena.

Lösenbeloppet för en aktie skall bestämmas så att det motsvarar det pris för aktien som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden. För en aktie som är föremål för handel vid en svensk eller utländsk börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad skall lösenbeloppet motsvara det noterade värdet, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden (EUT L 142, 30.4.2004, s.12, Celex 32004L0025).

² Lagen omtryckt 1995:1567.

³ Senaste lydelse av

8 § 1999:122

10 § 1998:1488

12 § 1998:1488.

Lösenbeloppet skall bestämmas med hänsyn till förhållandena vid den tidpunkt då begäran om prövning av skiljemän enligt 5 § gjordes. Om det finns skäl för det, får beloppet i stället bestämmas med hänsyn till förhållandena vid en tidpunkt som infaller tidigare.

Har ett yrkande om inlösen av aktie enligt detta kapitel föregåtts av ett offentligt erbjudande att förvärva samtliga aktier som budgivaren inte redan innehar och har detta erbjudande antagits av ägare till mer än nio tiondelar av de aktier som erbjudandet avser, skall lösenbeloppet motsvara det erbjudna vederlaget, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

3 § En aktieägare har rätt till ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) på lösenbeloppet från den dag någon av parterna begärde att tvisten skulle prövas av skiljemän till dess att den dom, där lösenbeloppet har fastställts, har vunnit laga kraft. För tiden därefter fram till dess att lösenbeloppet betalas har aktieägaren rätt till ränta enligt 6 § samma lag. I fråga om bolag som inte är avstämningsbolag skall dock sådan ränta inte betalas för tiden innan aktiebrev med anteckning om överlåtelse eller lösenbevis har överlämnats till majoritetsaktieägaren.

Rätten till lösenbeloppet

4 § Rätten till lösenbeloppet skall antas tillkomma den som till majoritetsaktieägaren överlämnar ett aktiebrev med anteckning om överlåtelse eller ett lösenbevis enligt 13 § andra stycket. I avstämningsbolag skall rätten antas tillkomma den som enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument är

1. registrerad som ägare till aktierna, eller
2. antecknad på konto i avstämningsregister som berättigad till lösenbeloppet.

Talan i inlösentvist

5 § En tvist om huruvida det finns en rätt eller skyldighet till inlösen eller om lösenbeloppets storlek skall prövas av tre skiljemän. Om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, gäller i fråga om skiljemännen och förfarandet inför dem i tillämpliga delar bestämmelserna i lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

Talan i en inlösentvist får tas upp till prövning om den avser

1. fastställelse av rätt eller skyldighet till inlösen,
2. fastställelse av lösenbeloppets storlek, eller
3. förpliktelse för majoritetsaktieägaren att betala fastställt lösenbelopp till aktieägare vars aktier löses in.

Bestämmelser om talan mot skiljedomen finns i 24 §.

Bestämmelserna i denna paragraf hindrar inte att talan mot en utländsk majoritetsaktieägare väcks vid en utländsk domstol.

Särskilda bestämmelser när majoritetsaktieägaren har begärt prövning av skiljemän

6 § Om en majoritetsaktieägare vill lösa in aktier i ett bolag enligt 1 § och det inte kan träffas en överenskommelse om detta, skall han eller hon hos bolagets styrelse skriftligen begära att tvisten avgörs av skiljemän och uppge sin skiljeman.

7 § Styrelsen skall genast efter det att den har mottagit en begäran enligt 6 § genom kungörelse underrätta de aktieägare, som lösningsanspråket riktas mot, om att inlösen har begärts. I underrättelsen skall aktieägarna ges tillfälle att senast två veckor från kungörelsen skriftligen uppge sin skiljeman till bolaget.

Underrättelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar samt den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer. Underrättelsen skall även sändas med brev till varje aktieägare som lösningsanspråket riktas mot och vars postadress är känd för bolaget.

I fråga om publika försäkringsaktiebolag gäller i stället för andra stycket första meningen att en underrättelse skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i en rikstäckande dagstidning.

8 § Om inte samtliga aktieägare som har förts in i aktieboken och som lösningsanspråket riktas mot har uppgett en gemensam skiljeman inom den tid som anges i underrättelsen enligt 7 §, skall styrelsen hos Stockholms tingsrätt ansöka om att en god man utses.

En sådan ansökan skall prövas skyndsamt.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till hovrätten.

9 § Den som utses till god man skall vara lämplig för uppdraget.

10 § Den gode mannen skall

1. utse en gemensam skiljeman för minoritetsaktieägarna, och
2. i tvisten bevaka frånvarande aktieägars rätt.

Den gode mannen skall snarast underrätta bolagets styrelse om valet av skiljeman.

Utöver vad som anges i denna lag, gäller bestämmelserna om behörighet för ett ombud i 12 kap. 14 § första stycket 2–6 rättegångsbalken för den gode mannens behörighet. Den gode mannen är vidare behörig att framställa yrkande om fullgörelse enligt 5 § andra stycket 3.

11 § Sedan skiljemännen har utsetts, skall de uppmana de aktieägare som själva önskar föra sin talan att inom två veckor anmäla detta till skiljenämndens ordförande. I fråga om denna uppmaning skall 7 § andra stycket tillämpas.

I fråga om publika försäkringsaktiebolag gäller i stället för 7 § andra stycket första meningen att en uppmaning skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i en rikstäckande dagstidning.

Förhandstillträde

12 § Innan frågan om lösenbeloppet slutligt har prövats, får skiljemännen eller, sedan talan har väckts vid domstol enligt 24 §, domstolen på yrkande av majoritetsaktieägaren i en särskild dom besluta om förhandstillträde för majoritetsaktieägaren.

Ett avgörande enligt första stycket får meddelas endast om

1. parterna är ense om att det finns lösningsrätt eller lösningsskyldighet eller det annars står klart att en sådan rätt eller skyldighet finns, och
2. majoritetsaktieägaren har ställt säkerhet för kommande lösenbelopp och ränta och säkerheten har godkänts av skiljemännen eller domstolen.

Om ett beslut om förhandstillträde har meddelats, får majoritetsaktieägaren utöva de rättigheter som aktierna ger från och med den tidpunkt då domen om förhandstillträde vinner laga kraft. Vid denna tidpunkt inträder också de rättsverkningar som anges i 13 och 14 §§.

13 § Om det har beslutats om förhandstillträde till aktier i ett bolag som inte är avstämningsbolag, är ägarna till de aktier som skall lösas in skyldiga att till majoritetsaktieägaren överlämna sina aktiebrev med anteckning om överlåtelse. Aktiebrev, som ännu inte har överlämnats till majoritetsaktieägaren, ger inte annan rätt för innehavaren än att mot överlämnandet av aktiebrevet få ut lösenbeloppet och ränta.

När en aktieägare överlämnar aktiebrev till majoritetsaktieägaren enligt första stycket är denne skyldig att till aktieägaren lämna ett skriftligt bevis om aktieägarens rätt till kommande lösenbelopp och ränta (*lösenbevis*). Av lösenbeviset skall framgå

1. att det har utställts av majoritetsaktieägaren, och
2. det antal aktier, i förekommande fall med uppgift om aktieslag, för vilka aktieägaren är berättigad till lösenbelopp.

I fråga om överlåtelse och pantsättning av lösenbevis skall bestämmelserna om skuldebrev i 13, 14 och 22 §§ lagen (1936:81) om skuldebrev tillämpas. Härvid skall beviset anses vara ett skuldebrev ställt till innehavaren, om det har ställts till innehavaren, och i övrigt anses vara ett skuldebrev ställt till viss man eller order.

14 § Om det har beslutats om förhandstillträde till aktier i ett avstämningsbolag, skall aktierna, på begäran av majoritetsaktieägaren, registreras med denne som ägare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument. Samtidigt skall aktieägares rätt till kommande lösenbelopp och ränta registreras enligt samma lag.

Särskild dom i inlösentvist

15 § Är frågan om majoritetsaktieägarens rätt eller skyldighet till inlösen tvistig, får skiljemännen på yrkande av part eller den gode mannen avgöra frågan genom en särskild skiljedom.

Om ett avgörande om förhandstillträde enligt 12 § har vunnit laga kraft, får skiljemännen på yrkande av part eller den gode mannen meddela en särskild skiljedom över belopp som har medgetts av majoritetsaktieägaren.

Återkallelse av talan m.m.

16 § Om majoritetsaktieägaren återkallar sin talan om inlösen, är majoritetsaktieägaren ändå, om det finns förutsättningar för inlösen enligt 1 §, skyldig att på yrkande av minoritetsaktieägare eller den gode mannen lösa in minoritetsaktieägarens aktier.

17 § Om majoritetsaktieägarens lösningsrätt enligt 1 § har bortfallit på grund av majoritetsaktieägarens eller dennes dotterföretags överlåtelser av aktier, är majoritetsaktieägaren ändå på yrkande skyldig att lösa in motpartens aktier. Yrkande om inlösen får dock i så fall framställas endast beträffande en aktie som ägdes av någon annan än majoritetsaktieägaren eller dotterföretag till denne den dag majoritetsaktieägaren begärde att tvisten skulle avgöras av skiljemän. Med dotterföretag likställs en sådan juridisk person som avses i 1 § tredje stycket.

18 § Om det har beslutats om förhandstillträde enligt 12 §, får majoritetsaktieägaren inte därefter återkalla sin talan.

19 § Har någon annan än majoritetsaktieägaren lämnat tvisten för avgörande av skiljemän och återkallar han eller hon sin talan, skall tvisten ändå prövas om majoritetsaktieägaren yrkar det.

Verkningar av en skiljedom avseende lösenbeloppet

20 § När en dom avseende lösenbeloppet har vunnit laga kraft gäller följande. I ett bolag som inte är avstämningsbolag skall ägarna till de aktier som skall lösas in till majoritetsaktieägaren överlämna sina aktiebrev med anteckning om överlåtelse. I ett avstämningsbolag skall, utom i fall som avses i 21 §, aktierna på begäran av majoritetsaktieägaren registreras med denne som ägare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Nedsättning av fastställt lösenbelopp

21 § Om aktiebrev eller lösenbevis inte har överlämnats till majoritetsaktieägaren inom en månad från den dag en dom avseende lösenbeloppet vann laga kraft eller om en ägare till vissa aktier i ett avstämningsbolag är okänd, skall majoritetsaktieägaren utan dröjsmål låta nedsätta lösenbeloppet för sådana aktier eller för aktier som avses med sådant lösenbevis enligt lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet. Något förbehåll om rätt att återta det nedsatta beloppet får inte göras.

Om nedsättning har skett enligt denna paragraf, får majoritetsaktieägaren utöva de rättigheter som aktierna ger från och med den tidpunkt då beloppet sätts ned hos länsstyrelsen.

Ett aktiebrev, som ännu inte har överlämnats till länsstyrelsen, ger inte annan rätt för innehavaren än att mot överlämnandet av aktiebrevet få ut lösenbeloppet och ränta. I avstämningsbolag skall, om nedsättning har skett, aktierna på begäran av majoritetsaktieägaren registreras med denne

som ägare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Utfärdande av nytt aktiebrev

22 § Har ett aktiebrev inte överlämnats inom en månad från det att majoritetsaktieägaren blev ägare till aktien, skall bolagets styrelse på majoritetsaktieägarens begäran utfärda ett nytt aktiebrev. Det nya aktiebrevet skall innehålla uppgift om att det ersätter ett tidigare aktiebrev. Om det tidigare aktiebrevet därefter överlämnas till majoritetsaktieägaren, skall denne överlämna det till bolaget för makulering.

Kostnaderna för skiljeförfarandet

23 § Majoritetsaktieägaren skall svara för ersättningen till skiljemännen och den gode mannen samt för andra aktieägars kostnad. Om det finns särskilda skäl, får skiljemännen ålägga annan aktieägare att helt eller delvis svara för dessa kostnader. I fråga om en aktieägars och den gode mannens kostnader gäller 18 kap. 8 § rättegångsbalken.

Talan mot skiljedom

24 § Part eller god man som är missnöjd med en skiljedom i en inlösenstvist har rätt att väcka talan vid Stockholms tingsrätt inom sextio dagar från det att han eller hon fick del av skiljedomen i original eller bestyrkt kopia.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till hovrätten.

Rättegångskostnader i allmän domstol

25 § I allmän domstol svarar majoritetsaktieägaren för sina egna kostnader och för kostnader som har uppkommit för motpart eller god man genom att majoritetsaktieägaren har fullföljt talan, om inte annat följer av 18 kap. 6 eller 8 § rättegångsbalken. I övrigt gäller bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken om skyldigheten att svara för kostnader i högre rätt.

Om minoritetsaktieägarna helt eller delvis skall svara för rättegångskostnader, skall dessa fördelas efter det antal aktier som var och en innehar. Om det finns särskilda skäl, får domstolen besluta om en annan fördelning. Bestämmelserna i 18 kap. 9 § rättegångsbalken skall inte tillämpas.

Inlösen av teckningsoptioner och konvertibler

26 § En majoritetsaktieägare som utnyttjar sin rätt enligt 1 § att lösa in återstående aktier i bolaget har rätt att också lösa in teckningsoptioner och konvertibler som bolaget har gett ut. En innehavare av en sådan teckningsoption eller konvertibel har rätt att få denna inlöst av majoritetsaktieägaren, även om denne inte utnyttjar sin rätt till inlösen av aktier.

Har majoritetsaktieägaren enligt 6 § begärt att en tvist om inlösen skall avgöras av skiljemän, får teckningsoptionerna eller konvertiblerna inte utnyttjas för teckning eller konvertering förrän inlösentvisten har avgjorts genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft. Om den tid inom vilken optionsrätten får utnyttjas eller konvertering får ske löper ut dessförinnan, har innehavaren av teckningsoptionen eller konvertibeln ändå rätt att utnyttja optionen eller konvertibeln under tre månader efter det att avgörandet vann laga kraft.

Bestämmelserna i första och andra styckena skall inte tillämpas, om något annat har angetts i villkoren för emissionen av teckningsoptionerna eller konvertiblerna.

I fråga om förutsättningarna för att ge ut teckningsoptioner och konvertibler finns bestämmelser i 5 kap. 2 §.

27 § Har majoritetsaktieägaren begärt att såväl en tvist om inlösen av aktier som en tvist om inlösen av teckningsoptioner eller konvertibler skall avgöras av skiljemän, skall tvisterna handläggas i samma skiljeförfarande.

I en tvist om inlösen av teckningsoptioner eller konvertibler skall 1–11 och 15–25 §§ tillämpas.

Om en tvist om inlösen avser såväl aktier som teckningsoptioner eller konvertibler och god man enligt 7 § har utsetts, är denne också behörig att företräda frånvarande innehavare av teckningsoptioner eller konvertibler.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2006.

2. Har inlösen av aktier enligt 15 kap. 8 § påkallats före den 1 juni 2006, gäller äldre bestämmelser om förutsättningarna för inlösen, om bestämmandet av lösenbeloppet och om förfarandet.